

Jan Bízík: Mobility Innovation Hub vznikl s cílem propojit klíčové hráče

6.11.2024 - | Vědavýzkum

Co je hlavním cílem existence Mobility Innovation Hubu? Mobility Innovation Hub (MIH) je součástí projektu Technologická inkubace (TI), který se zaměřuje na podporu začínajících firem ze strategických oblastí pro Česko, mezi které patří například mobilita. Cílem tohoto „Hubu“ je pak propojování a spolupráce klíčových sektorů, jeho účastníků a celkové budování ekosystému v této oblasti. Podporuje vznik a rozvoj inovací na všech úrovních ekosystému. Součástí Hubu je i tzv. BIC neboli byznys inkubátor.

Výhodou celého projektu je to, že kdykoliv v průběhu roku, bez návaznosti na vypsané výzvy, nás mohou startupy kontaktovat v rámci tzv. preinkubace, během které s firmami zkonzultujeme jejich záměr a připravíme je na chvíli, kdy bude výzva vypsaná. Aktuálně v této preinkubaci evidujeme přes 1 300 startupů.

V současné době do samotné inkubace napříč celým projektem vstoupilo celkem 134 startupů a další budou následovat. Oblast mobility pokrývá 17 startupů, a můžeme mezi nimi vidět velmi nadějně a úspěšné firmy.

A chystáte nějakou výzvu, kterou by startupy neměly minout?

Další výzvu budeme otevírat v průběhu letošního podzimu. Chtěl bych tímto apelovat na všechny mobilitní projekty, aby využily možnost nezávazných konzultací s našimi odborníky a přihlášily se. U nás získají nejen finanční, ale hlavně odbornou podporu a také je seznámíme s širokou startupovou komunitou, kterou se v rámci projektu snažíme budovat.

Komu je Hub určen?

Kromě startupů to jsou zejména zavedené firmy, vědecká a výzkumná pracoviště, inovační centra, střední a vysoké školy, oborové svazy, asociace a klastry, investoři, české státní a samosprávné organizace, ale i mezinárodní organizace.

Co konkrétně firmám poskytujete a přinášíte?

Jde zejména o identifikaci a bourání sektorových bariér, iniciaci a změnu legislativy, zpracovávání sektorových analýz a studií, vznik a podporu konsorcií a koalic, včetně společných projektů financování, vyhledávání specifických řešení inovací a jejich společný vývoj a umístění na trhu, podporu zahraniční expanze ve spolupráci s dalšími partnery na národní i mezinárodní úrovni.

Hub existuje od roku 2021. Čím se může pochlubit?

Mobility Innovation Hub vznikl s cílem propojit klíčové hráče v tomto odvětví. K naplnění těchto cílů jsme buď sami organizovali, nebo jsme byli součástí několika desítek akcí, jako jsou mezinárodní veletrh Urbis Smart Cities Meetup 2024 nebo Světový silniční kongres v Praze pořádaný Českou silniční společností, a iniciativ v oblasti e-mobility, autonomní mobility, městské a sdílené mobility, aktivní vytváření mezinárodní sítě.

Je něco, co se zatím nedaří a proč?

Stále vidím prostor pro zlepšení v několika oblastech. Jednou z nich je míra proaktivity klíčových účastníků trhu, kterou bychom si přáli zvýšit. Jedním z faktorů, který za tím může stát, je byrokratické zatížení spojené se způsobem financování. Na to se chceme zaměřit a minimalizovat administrativní zátěž pro všechny strany.

Jaké firmy či instituce s Hubem spolupracují?

Ze státních institucí je to Ministerstvo obchodu a průmyslu, CzechTrade, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo pro místní rozvoj. Z inovační infrastruktury např. Ynovate nebo EIT Urban Mobility.

Dále se jedná například o AutoSAP, Moravskoslezský automobilový klastr, ACRI, Asociace leteckého a kosmického průmyslu, Moravský letecký klastr, UAV Aliance, Hospodářská komora, Svaz průmyslu, Asociace malých a středních firem. Z firem pak ŠKODA AUTO, ŠKODA Group, Toyota, Hyundai, Tatra, Valeo, Vitesco, Brano, Hella, JTEKT, ABB, ČEZ ESCO a mnoho dalších.

Jaká je role MIH v Technologické inkubaci CzechInvestu?

Role MIHu v rámci TI je stejná jako obecně v ekosystému – tedy propojovat účastníky TI s ostatními, facilitovat vznik společných projektů, grantů apod. Díky vysoké znalosti prostředí a trhu dokážeme efektivně navázat na služby poskytované TI a ve spolupráci s dalšími státními organizacemi, jako je CzechTrade nebo MZV, poskytnout efektivní podporu rozvoje inovativních firem nejen na domácím trhu, ale i směrem do zahraničí.

Jsou nějaké startupy, které prošly úspěšně inkubací a chcete se jimi pochlubit?

Každý startup je jiný a má své přednosti, svoji atraktivitu. V rámci byznys inkubátoru MIHu aktuálně spolupracujeme se 17 startupy. Pro ilustraci pestrosti bych možná vypíchl alespoň následující: Dronetag, který se zaměřuje na řízení letu dronů, Unitum IT, který řeší testování asfaltových směsí pro pozemní komunikace, a do třetice úplně jiné zaměření – Super2Stroke s patentovaným řešením moderního přepínávaného dvoutaktního motoru s vysokým jednotkovým výkonem. Kompletní přehled podpořených projektů a další informace o projektu, včetně vypsání výzev, naleznete na webu.

Jak si ČR stojí v zavádění čisté mobility v porovnání s Evropou?

Česku se daří rozšiřovat síť dobíjecích stanic. V českých továrnách se vyrobí přes 10 % elektromobilů z celkového počtu v továrnách ŠKODA AUTO a Hyundai. Vyrábíme i elektrické autobusy. Tradičně silný je sektor trolejbusů a kolejových vozidel, které jsou přirozeně ekologické. Je zde mnoho aktivit v oblasti dopravních řešení s využitím vodíku (např. experimentální Tatra).

Dotační programy s ohledem na možnosti rozpočtu nastartovaly později než v jiných zemích, na druhou stranu jsme ve fázi představování nových modelových řad všech předních automobilek, zvýšené aktivity zahraniční i asijské konkurence, takže se blíží doba, kde EV bude dostupnou variantou i pro běžnou domácnost a tím trh dostane nový impuls.

Kým bychom se v této oblasti měli inspirovat?

Přechod na čistou mobilitu není jen o dostupnosti vozidel a infrastruktury, nebo přítomnosti gigafactory, ale i o transformaci průmyslu, který postupně nahrazuje výrobní programy pro auta se spalovacím motorem. S tím souvisí i vědecko-výzkumná základna. Aktivity hlavních světových trhů, jako jsou USA nebo Čína, a podpora nového průmyslu vytváří tlak na evropské ekonomiky a vlády, aby i v tomto směru byly aktivní.

Co si máme představit pod pojmem Chytrá městská mobilita?

Chytrá městská mobilita je klíčovou součástí konceptu chytrých měst, zaměřující se na zlepšení kvality života občanů, ochranu životního prostředí a zvýšení konkurenceschopnosti měst prostřednictvím inovativních technologií a řešení v oblasti dopravy a přepravy.

Jsou to například vozidla vybavená senzory a komunikující s okolím a mezi sebou, ať už to jsou vozy osobní nebo MHD. Součástí chytré městské mobility jsou ale i sdílené prostředky, nebo mikro-mobilita, jako součást multimodálních dopravních systémů – kdy pro daný typ přepravy, potřebu, využíváte nejvhodnější prostředek, a ty na sebe přirozeně navazují – např. poslední míle formou sdílených kol nebo koloběžek, poptávková doprava apod.

MIH se aktivně podílí na pilotování takových řešení v rámci tzv. živých laboratoří, polygonů pro testování autonomní mobility, legislativního rámce nebo podpory inkubovaných startupů v rámci programu Technologické inkubace – např. Yedem, People Car, Autoplatba, E-Café Bike, včetně expanze – např. účast na Světovém silničním kongresu nebo Smart City Expo v Barceloně.

Soutěž Creative Business Cup 2024, kterou organizuje CzechInvest, vyhrál startup E-Café BIKE se svým elektrickým cargo vozítkem Komuter. Proč? A je právě takové vozítko předzvěstí nové mobility nejen ve městech?

Creative Business Cup ocenil průmyslový dopravní design – tedy funkční řešení, které přispívá k udržitelnosti dopravy a života ve městě. Tyto vozíky umožňují rychlou a pohodlnou přepravu větších nákladů, čímž rozvíjí koncept „last mile delivery“ a podporují změnu v chápání cyklistiky nejen jako prostředku osobní přepravy, ale i pro přepravu nákladů v městském prostředí. Ano, podobné prostředky jsou zcela jistě vzhledem do budoucnosti, stejně jako úplně nové formáty, které ještě na ulicích nevidíme – jako např. URBAN Air Mobilita.

Startupy s kreativními řešeními v oblasti mobility mají jedinečnou příležitost se již brzy přihlásit do soutěže Creative Business Cup 2025. Národní kolo této mezinárodní soutěže, které pořádá agentura CzechInvest, je otevřeno všem kreativním startupům, včetně těch zaměřených na chytrou městskou mobilitu. Přihlášky do národního kola soutěže budou spuštěny už v listopadu. Vítěz národního kola bude mít možnost reprezentovat Česko na globálním finále v zahraničí a získat cenné kontakty, zpětnou vazbu od odborníků a potenciální investory.

Sledujte oficiální stránky agentury CzechInvest nebo Creative Hubu pro aktuální informace o termínech a postupu přihlašování.

Není digitalizovaná doprava a autonomní řízení zatím stále jen otázkou „zbožného přání“? Máme na tomto poli nějaké významné hráče - firmy, startupy, univerzity, inovátory?

Na světovém trhu už jsou zcela běžné např. autonomní metra, tramvaje, tzv. shuttle busy – např. na letišti – nebo taxi na předem vyhrazených trasách. V dohledné době uvidíme i v Evropě další městské aplikace autonomní mobility. Osobní vozidla v běžném provozu – mimo dálnice nebo vyhrazené úseky jsou ještě hůdnou budoucnosti.

I v ČR máme na tomto poli zajímavé projekty a řešení – např. ŠKODA Group se svojí autonomní tramvají, kterou testovala na novém polygonu v Plzni, nebo logistické řešení Bring Auto.

Je legislativa ČR připravena na autonomní vozidla či digitalizovanou dopravu?

Česká legislativa pod vedením týmu kolem Ministerstva dopravy ČR reflektuje běžné evropské standardy a nijak za nimi nezaostává. Ke zrychlení adaptace legislativního prostředí bude nutná větší

poptávka ze strany průmyslu a vědecko-výzkumných organizací.

V jaké oblasti je zavedení takových inovací nejjednodušší?

Nasazení autonomních řešení např. v oblasti zemědělství je s ohledem na podmínky mnohem jednodušší. I v Česku jsou podobná řešení testována, byť zatím jen v omezeném rozsahu. Na druhou stranu velkou příležitostí pro tzv. precision zemědělství jsou i vesmírné technologie, mimo jiné i díky domácím aktivitám ESA a ESA BIC.

Do ranku oblastí, kterými se MIH zabývá, spadají také „Chytrá výroba a logistika“. Co si pod tím laik má představit?

Automobilový průmysl, stejně jako dopravní technika obecně, z velké části stojí na strojírenské výrobě – proto je přirozené, že se MIH touto tematikou zabývá. Chytrá výroba a logistika zahrnuje všechny technologie a postupy, které směřují k digitalizaci, automatizaci a robotizaci výroby. Ve významném rozsahu se v této oblasti aplikují i principy AI.

Jaké má Hub plány nebo přání do budoucna?

Ambicí MIHu je ještě více vtáhnout do hry nejen významné mezinárodní hráče působící na českém trhu, ale ve větší míře i národní šampiony, státní, samosprávné a vědecko-výzkumné organizace, k větší míře spolupráce na vytváření přidané hodnoty s potenciálem globálního růstu.

<https://vedavyzkum.cz/rozhovory/rozhovory/jan-bizik-mobility-innovation-hub-vznikl-s-cilem-propojit-klicove-hrace>